

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

Rodzic i nauczyciel partnerzy procesu edukacji

Aneta Tomkiel

Politechnika Białostocka

17 marca 2018 r.

Organizatorzy

1969.

I to mają być oceny?

2011.

I to mają być oceny?

Co zrobić, aby
współpraca
była aktywna,
obustronna
i systematyczna?

Relacje

Regularny przepływ informacji

Bariery w relacjach – obawy rodziców

- Negatywne własne doświadczenia szkolne;
- Negatywne doświadczenia z innymi pedagogami;
- Obawa przed wyrażeniem własnego zdania;
- Różnice w podejmowaniu procesu dydaktycznego i sposobu utrzymania dyscypliny;
- Brak umiejętności w przekazywaniu informacji o dziecku;
- Nieliczenie się z możliwościami rodziców; (czas, pieniądze, opieka nad dzieckiem)
- Zbyt mała oferta współpracy z rodzicami; (np. tylko wywiadówki)
- Brak przestrzeni (miejsca) w szkole dedykowanej rodzicom.

Bariery w relacjach – obawy nauczycieli

- Postawa roszczeniowa rodziców/opiekunów;
- Bierność w trakcie spotkań;
- Przenoszenie odpowiedzialności za dziecko na nauczyciela;
- Kwestionowanie przez rodziców informacji o zachowaniu się dziecka;
- Brak wsparcia w procesie dydaktycznym;
- Brak umiejętności motywowania dziecka do nauki i innych form aktywności;
- Opóźnione reakcje rodziców, interwencja dopiero na etapie poważnych trudności;
- Kwestionowanie wymagań i podejmowanych działań wychowawczych.

Szkoła musi zwiększyć wrażliwość na fakt, iż jest miejscem rodzicielskiej autokreacji.

Akty prawne:

- Ustawa z dnia 7 września 1991 o systemie oświaty
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej
- Ustawa z dnia 26 października 1982 o postępowaniu w sprawach nieletnich
- Rozporządzenie MEN z dnia 17 listopada 2010 w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
- Rozporządzenie MEN z dnia 21 maja 2001 w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół

Wewnętrzne dokumenty szkół:

- Statut Szkoły,
- Program Wychowawczy
- Szkolny Program Profilaktyki

Istotą pracy szkoły jest tworzenie środowiska uczenia się, w którym mogą rozwijać się wszyscy uczestnicy edukacyjnego dialogu.

- Rozumienie pojęcia „rodzice”
- Rozumienie pojęcia „szkoła”
- Czego nauczyła mnie szkoła jako ucznia/
jako rodzica?

Zasady współdziałania

- Zasada pozytywnej motywacji – skuteczne współdziałanie wymaga dobrowolnego udziału każdej ze stron.
- Zasada partnerstwa – podkreśla równorzędne prawa i obowiązki nauczycieli i rodziców, ale też wspólne ponoszenie odpowiedzialności.
- Zasada wielostronnego przepływu informacji – pozwala na wielokierunkowy przepływ informacji, który umożliwia indywidualne i zbiorowe sposoby porozumiewania się.
- Zasada jedności oddziaływań – przypomina o konieczności realizowania przez szkołę i rodzinę zgodnych celów w pracy wychowawczej.
- Zasada aktywnej i systematycznej współpracy – wskazuje potrzebę czynnego udziału i zaangażowania się w wykonywanie zadań organizowanych podczas współdziałania wychowawcy i rodziców.

Formy
współpracy

Ludyczne
(udział rodziców
w
uroczystościach,
akcjach,
imprezach)

Dydaktyczno –
wychowawcze
(udział rodziców
w warsztatach,
prelekcjach,
zebraniach,
konsultacjach)

Finansowo –
organizacyjne
(zakup pomocy,
nagród, pomoc
w konkursach i
wycieczkach)

Efekty
współpracy

Bliższe relacje
rodziców z
nauczycielami i
innymi rodzicami

Wzrost
zaangażowania
rodziców w
życie klasy

Wsparcie dla
szkoły
(rzeczowe,
organizacyjne,
finansowe)

Korzyści ze współpracy

- wymiana doświadczeń i informacji,
  - wsparcie, wzajemna pomoc,
    - poczucie jedności,
    - poczucie siły i ważności,
      - bank pomysłów,
  - większa szansa na osiągnięcie celu,
- kompleksowa możliwość wspierania dziecka,
  - bliskość, możliwość poznania się,
  - większa efektywność – konsekwencja,
- dla dziecka przewidywalność, bezpieczeństwo,
  - wspólna radość z sukcesów.

We współpracy rodziców i nauczycieli warto:

- Wzajemnie słuchać się z uwagą i przedstawiać swoje racje. To jak układanie puzzli – wyłania się wówczas pełniejszy obraz dziecka.
- Wyrażać wzajemne oczekiwania – jest to droga do wypracowania takich zasad, które będą służyć całej społeczności szkolnej.
- Dostrzegać wspólne punkty i rozumieć rozbieżne stanowiska – ułatwi to zrozumienie istniejących trudności i zapobiegnie sytuacji, kiedy dom rodzinny i szkoła znajdują się w „przeciwnych obozach”.
- Ustalać wspólne cele i dzielić się zadaniami.
- Doceniać osiągnięcia, a z błędów wyciągać wnioski.

Konflikty

Konflikty są odwiecznym elementem życia. Jako zjawisko powszechne, pojawiają się w domu, rodzinie, w szkole lub w pracy.

Źródła konfliktów w szkole

- Wzajemne (odmienne) oczekiwania w relacjach nauczyciel – rodzic.
- Nadmierne, zdaniem nauczyciela, usprawiedliwianie nieobecności przez rodziców.
- Odrabianie lekcji za dzieci przez rodziców i liczba zadawanych prac domowych.
- Kwestionowanie przez rodziców informacji o zachowaniu się dziecka w szkole.
- niesprawiedliwa ocena zachowania lub z przedmiotu.
- Wyrażana przez nauczyciela opinia o braku wystarczającego zainteresowania rodziców dzieckiem.
- Nadopiekuńczość rodzica.
- Agresywne i przemocowe zachowania uczniów w klasie.

Wady konfliktów

- cierpi w związku z nimi cała społeczność szkolna: uczniowie, nauczyciele i rodzice,
- wywołują negatywne emocje
- zaburzają relacje interpersonalne
- prowadzą do niepożądanych zachowań (negatywne ocenianie, obwinianie, straszenie)
- powodują blokady komunikacyjne prowadzące często do eskalacji konfliktu
- są źródłem agresji i przemocy
- negatywnie wpływają na autoprezentację szkoły

Zalety konfliktów

- sprzyjają zmianom przekonań
- podnoszą umiejętność radzenia sobie z trudną sytuacją
- motywują do zmiany postaw na umożliwiające współpracę
- umożliwiają wyrażenie opinii i zdania
- sprzyjają polepszeniu komunikacji
- wzmacniają poczucie wartości
- podtrzymują związki i relacje
- mają moc sprawczą emocji pozytywnych

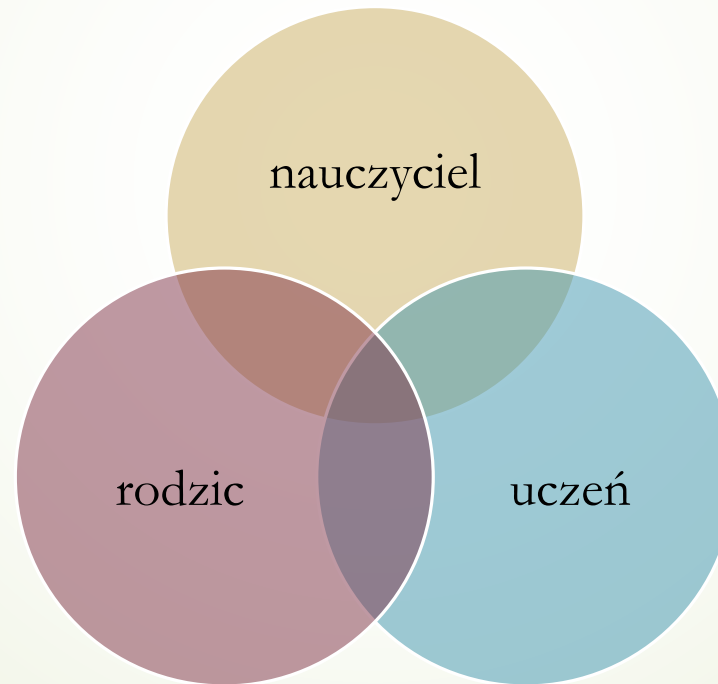
STANDARDY POSTĘPOWANIA OPRACOWANE NA PODSTAWIE MIĘDZYNARODOWYCH BADAŃ

1. Zapraszanie rodzin wszystkich uczniów do społeczności tak, aby czuli się potrzebni i mile widziani.
2. Prowadzenie efektywnej komunikacji.
3. Wspieranie sukcesu uczniów poprzez zapewnienie im odpowiednich warunków w domu i w szkole do nauki i zdrowego rozwoju, do pogłębienia swojej wiedzy i umiejętności.
4. Stawanie po stronie każdego dziecka, by zapewnić wszystkim uczniom równe traktowanie.
5. Dzielenie władzy oznacza rzeczywiste partnerstwo między członkami rodzin uczniów i pracownikami szkoły, wspólne tworzenie strategii, praktyki i programów oraz wpływanie na ich realizację.
6. Współpraca z lokalną społecznością, która zapewnia uczniom, rodzinom i szkole większe możliwości uczenia się.

PODSUMOWANIE

- Dobry kontakt wymaga zawsze dobrej woli, otwartości, szacunku i sympatii, uczciwości, dyskrecji.
- Rodzice – ogromna siła.
- Zaangażowanie rodziców w edukację dzieci wpływa bezpośrednio na ich motywację do nauki i podejmowanie wyzwań.

LITERATURA

1. Agata Cudowska , Współpraca szkoły z rodzicami – wokół idei i praktyki partnerstwa edukacyjnego, w: Szkoła i rodzina w środowisku lokalnym – teoria i praktyka, Toruń 2016
2. Ken Robinson, Kreatywne szkoły: oddolna rewolucja, która zmieniła edukację, Kraków 2015
3. Bożena Marzec, Rodzice jako partnerzy szkoły, w: Szkoła i rodzina w środowisku lokalnym – teoria i praktyka, Toruń 2016
4. Lidia Pietruszka, Rodzina i szkoła, Lublin 2017
5. <http://www.pta.org/programs/content>
6. Małgorzata Łoskot, Konflikty w relacjach – uczeń, nauczyciel, rodzic; Głos Pedagogiczny 2010 nr 2, str. 16-19
7. Krystyna Starczewska, Szczególni partnerzy szkoły, Psychologia w szkole 2012 nr 1, str. 111-116